

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบประจำปี “ที่เกี่ยวข้องกับสินบน”
กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล ของโรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

ส่วนที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่งเพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐจนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระความเป็นกลางและความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของ ส่วนรวมและทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กรหน่วยงานสถาบันและสังคมต้องสูญเสียไปโดยผลประโยชน์ที่ สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงินคุณภาพการให้บริการความเป็นธรรมในสังคมรวมถึงคุณค่าอื่นๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคมอย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิดยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมากจนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิด ของปัญหา การทุจริต ประพฤติมิชอบในระดัที่รุนแรงขึ้นและยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและ เป็นอุปสรรค ต่อการพัฒนาประเทศ อีกด้วย

โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตโดยวิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจ เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานบุคคล

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์(Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมาย และ พันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์

โครงสร้างองค์กรภาวะการณ่แข่งขันทรัพยากรและสภาพแวดล้อมอันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผล หรือ ผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/กระบวนการ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนิน โครงการ

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์หรือ เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และ ไม่สอดคล้องกับขั้นตอน การดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์การวางแผน การควบคุม และ การจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจนความไม่ ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทํานิติกรรมสัญญา การร่าง สัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือ

1) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และ การเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

2) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือ สภาพการแข่งขัน สภาพแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำ การตามที่อยู่จ่ายเงินสินบนต้องการ คำว่า สินบน ประกอบด้วยคำว่า สิน กับคำว่า บน สินเป็น คำไทย แปลว่า ทรัพย์สิน บน เป็นคำภาษาเขมรว่า บน (อ่านว่า บ้อน) หมายถึงการขอร้องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วย โดยสัญญาว่า หากช่วย ให้สำเร็จแล้วจะให้สิ่งของตอบแทน สินบน จึงหมายถึงเงินที่ให้ในลักษณะการบน แต่เป็นการบนเพื่อให้ช่วยใน การทุจริต การให้สินบนจึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่บ้านเมือง เพื่อให้อนุมัติโครงการต่าง ๆ ทำให้รัฐต้องจ่ายเงินมากกว่าที่ควรจ่ายจริงหลายเท่า จัดเป็นการฉ้อราษฎร์บัง หลวงโดยตรง การให้สินบน

และ การรับสินบนจึงเป็นพื้นฐานของการทุจริตที่เกิดขึ้นในทุกกลุ่มอาชีพทั่วโลก ในประเทศไทยการให้สินบนและรับสินบนเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจส่งผลต่อการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ การอนุมัติการอนุญาตต่าง ๆ ที่มีผลประโยชน์ รัฐบาลกำหนดให้การป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นนโยบายสำคัญและถือเป็นวาระแห่งชาติที่ทุกส่วนราชการจะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม การให้สินบนนั้นต้องห้ามไม่ให้กระทำความผิด หากฝ่าฝืนจะมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 144 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 มาตรา 123/5 การรับสินบนนั้นต้องห้ามไม่ให้กระทำความผิดเช่นกัน หากฝ่าฝืนจะมีความผิดตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา 149 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต พ.ศ. 2542 แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 มาตรา 123/2

การวิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิด ความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคลเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการเรียกรับ รับ หรือให้สินบนมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่ การทุจริตประพฤติมิชอบมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านการเรียกรับ รับ หรือให้สินบนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีการวิเคราะห์ความเสี่ยงดังกล่าวนี้จะช่วยให้โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ ทราบถึงความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล ที่อาจเกิดขึ้น และปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

1. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะขาดหรือมีความรับผิดชอบ ไม่เพียงพอ
2. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม
3. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลพร้อมกันนี้ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาส การ

ทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำ ผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสืบทอดวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิด ความโปร่งใสตรวจสอบได้
2. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
3. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาเรียก รับผลประโยชน์ส่วนตัวหรือแก่บุคคลอื่นในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้
4. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

ศัพท์เฉพาะ/คำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตแลประพฤติ มิชอบ หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ทั้งนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส
ความเสี่ยง /ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็น ผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัยคือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
สินบน	ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แกบุคคลเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่ กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่

ส่วนที่ 2

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล

โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและ ประพฤติมิชอบในการปฏิบัติงาน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน 2 ประเด็น คือ

1) การจัดซื้อจัดจ้าง และ

2) การบริหารงานบุคคล โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึง อาศัย ขั้นตอนหลักในการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
2. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
3. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับสินบน

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยง โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ได้ดำเนินการกำหนดเกณฑ์ สำหรับใช้ในการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาสที่จะเกิดการทุจริตและด้านผลกระทบ และกำหนดการให้คะแนน ทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียดดังนี้

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดยสามารถ แบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

1. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)	
5	ร้อยละ 10 ขึ้นไป
4	ร้อยละ 10
3	ร้อยละ 5
2	ร้อยละ 3
1	ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น

2. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรง (Impact)	
5	สูงมาก
4	สูง
3	ปานกลาง
2	ต่ำ
1	ไม่มี

3 . เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Degree of Risk)

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดย พิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk: E)	15-25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk: H)	9-14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk: M)	4-8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk: L)	1-3 คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้(Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ}$$

Risk Score					
โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับของความเสียง (Degree of Risk)	
สี	ระดับความเสียง
แดง	ความเสียงระดับสูงมาก (Extreme Risk: E)
ส้ม	ความเสียงระดับสูง (High Risk: H)
เหลือง	ความเสียงระดับปานกลาง (Moderate Risk: M)
เขียว	ความเสียงระดับต่ำ (Low Risk: L)

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้ละเอียดและชัดเจน มากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการ หรือ โครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายนอก ด้วยก็ได้เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือน ในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้นการค้นหาความเสี่ยง การทุจริต ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor)และไม่เคย เกิดหรือมีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุม ความเสียง การทุจริต นั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการ ที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัด จากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบ เทคโนโลยีไม่มี หรือไม่พอบุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมาย

มาปนกับความเสี่ยงการทุจริตเพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูงปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยตาราง การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์แบ่งการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1) การจัดซื้อจัดจ้าง

1.1 แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่พัสดุ เช่น การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ซึ่งอาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้อง หรือมีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง เพื่อให้ได้คู่ค้าคู่สัญญาที่มีการติดสินบนตกลงกันไว้แล้ว

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานอย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้องมาเป็นคณะกรรมการ เพื่อการใช้ดุลพินิจในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามที่ต้องการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว

2) การบริหารงานบุคคล

2.1 การติดสินบนเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการคัดเลือกพนักงานจ้างของโรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ เพื่อให้บุคคลของตนเองได้มาเป็นพนักงาน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ ได้ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	Risk Score (L x I)			มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
		Likelihood	Impact	Risk Score	
1. การจัดซื้อจัดจ้าง					
	1.1 แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่พัสดุ เช่น การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ซึ่งอาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้อง หรือมีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง เพื่อให้ได้คู่ค้าคู่สัญญาที่มีการติดสินบนตกลงกันไว้แล้ว	1	1	1	1. สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักแก่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ระเบียบ และกำชับโทษจากการทุจริต 2. ให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก กระตุ้นให้มีความอายต่อการทุจริต การรับสินบน และสร้างค่านิยมสุจริตแก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน 3. ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง เข้ารับการอบรมระเบียบและแนวทางปฏิบัติด้านการพัสดุ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นการทบทวนกฎ ระเบียบให้มีความเป็นปัจจุบัน 4. จัดประชุม อบรม เจ้าหน้าที่พัสดุด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	Risk Score (L x I)			มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
		Likelihood	Impact	Risk Score	
					ภาครัฐ พ.ศ.2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ รวมทั้ง กฎกระทรวงฯ ที่เกี่ยวข้อง 5. แต่งตั้งคณะกรรมการ กำกับติดตาม ตรวจสอบ การจัดซื้อจัดจ้างอย่างจริงจัง
	1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานอย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้องมาเป็นคณะกรรมการ เพื่อการใช้ดุลยพินิจในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามที่ต้องการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว	1	1	1	1. แต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างที่มีความเหมาะสม โดยเป็นผู้มีความรู้ น่าเชื่อถือ และมีความสามารถตามลักษณะงาน 2. สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักแก่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ระเบียบ แนวทางการใช้จ่ายเงิน พร้อมกำชับถึงโทษจากการทุจริต 3. ให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก กระตุ้นให้มีความอายต่อการทุจริต และสร้างค่านิยมสุจริตแก่บุคลากร ผู้ปฏิบัติงาน 4. จัดประชุม อบรม เจ้าหน้าที่พัสดุด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ รวมทั้ง กฎกระทรวงฯ ที่เกี่ยวข้อง

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	Risk Score (L x I)			มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
		Likelihood	Impact	Risk Score	
2) การบริหารงานบุคคล					
	2.1 การติดสินบนเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการคัดเลือกพนักงานจ้างของโรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ เพื่อให้บุคคลของตนเองได้มาเป็นพนักงาน	1	1	1	1. สร้างความตระหนักรู้และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการรับการให้สินบน ปลุกจิตสำนึก กระตุ้นให้มีความอายต่อการทุจริต และสร้างค่านิยมสุจริตแก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน 2. กำหนดบทลงโทษหากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีการเรียกรับหรือได้รับสินบน 3. กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนที่ชัดเจนเพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการ 4. จัดทำมาตรการและคุณสมบัติในการรับบุคลากรจ้าง และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน 5. พิจารณาคัดเลือกบุคลากรในรูปแบบคณะกรรมการ 6. เน้นย้ำการดำเนินการตามขั้นตอน โดยยึดหลักปฏิบัติด้วยความสุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้